«ԱՅՍ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ ՍՓԻՒՌՔ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՇԱՏ ՅԱՋՈՂ ԿԻՐԱՐԿՈՒՄՆ Է»

«ԱԶԴԱԿ»ԻՆ Կ'ԸՍԷ ԴՈԿՏ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՄԷՆԵԱՆ

«ԱԶԴԱԿ».- Կրնայի՞ք ընդհանուր գիծերու մէջ ներկայացնել ձեր նախագահած համալսարանը:

ԴՈԿՏ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՄԷՆԵԱՆ.- Հայաստանի Ամերիկեան համալսարանը հիմնուեցաւ 1991ին, անկախութեան օրն իսկ առաջին ուսանողները արձանագրուեցան համալսարան։ Համալսարանի հիմնադրութեան գաղափարը ծնունդ էր 1988ի երկրաշարժին յարգող երիտասարդներու ցնցուածային վիճակին, երբ երուրի Սարգիսեան, որ երեւանի ճարտարագիտական համալսարանի պրպտող բան **փոլիթեքնիքի** տնօրէնն էր, գիւմրիի մէջ կորսնցուցած էր իր համալսարանի շարք մը դասախօսներն ու ուսանողները. Միացեալ Նահանգներէ իբրեւ մասնագէտ եկած Արմէն Տէր Կիւրեղեանին հետ իր գործին ընթացքին կը յայտնէ Հայաստանի մէջ միջազգային ներուժով ամերիկեան համալսարան մը ունենալու և գայն գիւմրիի մէջ հաստատելու գաղափարը։ Այդ ծրագիրին իրականացման համար փորձեր կը տիրան Միհրան Մղալեանէ, որ հետագայի համալսարանին առաջին նախագահը եղաւ, Պորտլիի համալսարանէն Արմէն Կիւրեղեան եւ Քալիֆորնիոյ համալսարանէն Ստեփան Գաբաճարտեան դիմելու շարք մը անհատներու, որպէսզի այս գաղափարին նեցուկ կանգնին. այդ օրերուն համալսարանի գաղափարը իր ամբողջ կարեւոր նեցուկը ստացաւ Լուիզ-Փոմոն կողմէ իբրեւ Հ.Բ.Ը.Մ.ի նախագահ. ան նեցուկ կանգնեցաւ եւ Հ.Բ.Ը.Մ.ը շարունակեց օժանդակել համալսարանի զարգացման եւ մինչեւ այսօր կը շարունակէ պիտանական որոշ ճիրրերում ունենալ համալսարանի կառոյցներու պահպանման համար եւ ուսանողներու կրթաթոշակներուն համար

Համալսարանը արդէն տասնհինգ տարի է վեր կը գործէ. ան սկսաւ է հիմնական երեք ծրագիրներով։ Որոշումը այն էր, որ համալսարանը Հայաստանի մէջ գործող համալսարանական կառոյցի կրկնութիւնը չըլլայ եւ այդ պատճառով առաջին երեք ծրագիրները, զորս սկսանք, առեւտուրի մագիստրոսի, երեւանի ճարտարագիտութեան եւ ճարտարարուեստի ծրագիրներն էն։ Այսօր արդէն համալսարանը կը գործէ Լոբր ծրագիրներով։ Համալսարանը նաեւ ունի կեդրոններ, որոնցմէ ամենէն կարեւորը բնապահպանութեան հետազօտական կեդրոնն է, որ հրատարակութիւններ եւ աշխատարարութիւններ ունի։ Համալսարանին առաջնայնատուութիւններէն է նաեւ այն, որ ամէն ուսանող պարտաւոր է բնապահպանութեան դասընթացքի մը հետեւիլ։ Համալսարանին մէջ իր երկու տարուան կեցութեան ընթացքին։

Հայաստանի Ամերիկեան համալսարանը նախկին Խորհրդային Միութեան տարածքին գործող առաջին ամերիկեան համալսարանն է.

Հիմնադրութեան առաջին օրերէն Լուիզ-Փոմոնի կողմէ դրուած պայման էր, որ ամերիկեան կարեւորագոյն համալսարաններէն մէկը հովանաւորը ըլլայ եւ նեցուկ կանգնի այս համալսարանին։ Այս ուղղութեամբ մեր երեք հիմնադիրները դիմեցին Քալիֆորնիոյ համալսարանին, որ ինչպէս գիտէք, Միացեալ Նահանգներու կարեւորագոյն համալսարանն է եւ ունի մասնաճիւղեր, որոնք կը տարածուին Պորտլիէն մինչեւ Սան Տիեկօ, եւ դրական պատասխան ստացաւ։

Համալսարանին նորութիւնը այն էր, որ մինչեւ ամերիկեան հանգանակութիւնն գիտական գիտահետազօտութիւնը չի բաժնուեր ուսանող գործընթացէն։ Դասաւանդչիներ ուսումնական ծրագիր նաեւ ունի իր գիտահետազօտական կեդրոնը։ Համալսարանին զանազան գործունէութեանց եւ ծրագիրներուն մասին կարելի է կարդալ համալսարանի կայքէջին www.aua.com-ին վրայ։

«Ա.».- Վերջերս Հայաստանի Ամերիկեան համալսարանը արժանացաւ WASCի (Western Association of Schools and Colleges)ի եօթնամեայ նախնական վաւերացման. Յաւելեալ մանրամասնութիւններ կրնա՞ք փոխանցել այդ մասին:

ԴՈԿՏ. Յ. Ա.- Հայաստանի Ամերիկեան համալսարանը նախկին Խորհրդային Միութեան տարածքին գործող առաջին ամերիկեան համալսարանն է. կեդրոնական Սսիոյ մէջ եւս գոյութիւն ունի տարբեր համալսարան մը։ Բայց նաեւ այս համալսարանին առանձնայատկութիւններուն մէկը այն է, որ բարձրագոյն (Graduate) համալսարան է եւ սկսեալ համալսարանական ուսանողներ չենք ընդունիր. մեր ծրագիրները բոլորը մագիստրոսական աստիճանի են, որովհետեւ չենք ուզեր կրկնել այն, ինչ որ Հայաստանի մէջ միւս համալսարաններու կ'ընեն։ Գալով WASCի հաւատարմագրման, նա համալսարանին նախագահութիւնը տասնմեկեր տասը տարի առաջ եւ այդ օրերուն հաւատարմագրման մասին չէինք իսկ մտածեր, որովհետեւ այդ հարցին վրայ կեդրոնական մեզի համար քիչ մը կասուն էր։ Բայց մամանակի ընթացքին ուզեցինք այդ հարցը հետաքննել եւ միութեան միջոցներու հաւաքումը սկսանք։ Ամենէն դժուարը հարցը հետազօտելն էր, որպէսզի կարենանք այդ ուղղութիւնը առնել։ Անցնող 4-5 տարիներու ընթացքին WASCի կողմէ մեր հաւատարմագրումը անցաւ երեք հանգրուաններէ, որոնց ընթացքին համալսարանը նախ արժեւորուեցաւ իրրեւ համալսարանական կառոյց, երկրորդ հանգրուանով գործընթացի արժեւորումը կատարուեցաւ, իսկ երրորդ արժեւորումը, որ տեղի ունեցաւ անցեալ տարուան Սեպտեմբերին, կը վերաբերի համալսարանի արդիւնաւէտութեան եւ իր շրջապատին մէջ ունեցած ազդեցութեան։ Այս երեք արժեւորումները կատարուեցան երեք յանձնախումբերու կողմէ, որոնց անդամ էին համալսարանի նախագահներ, մասնագէտ փորձեալներ, որոնցմէ դիմեցինք։ Ամենէն դժուարը հարցերու հարցումներն էին։ Բնականաբար մենք ունինք մեր ինքնագնահատականը, բայց մենք պէտք էր ունենայինք նաեւ արտաքին գնահատականներ։ Ինչպէս ասացի,